

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/462/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2512209247
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2512209247.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a sudcov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Renáty Gavalcovej v právnej veci navrhovateľky: Ing. M. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., I. O. D. X, zastúpenej advokátkou JUDr. Evou Skačániovou, AK so sídlom Dunajská Streda, Korzo Bélu Bartóka 789/3, proti odporcovi: Ing. F. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., F. F. XXX, o zaplatenie sumy 2.000,- eur s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany, č. k. 9C/358/2012-52, zo dňa 18. septembra 2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti trov konania potvrdzuje.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľke náhradu trov konania vo výške 109,06 eur titulom trov právneho zastúpenia k rukám jej advokátky do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 2.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 2.500,- eur od 16.07.2012 do 21.12.2012 a zo sumy 2.000,- eur od 22.12.2012 do zaplatenia, keď vo zvyšku návrh zamietol a zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľke náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 435,88 eur a iné trovy konania v sume 150,- eur k rukám právnej zástupkyne navrhovateľky do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 488, § 489, § 657, § 658 ods. 1, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nar. vl. SR č. 87/1995, keď vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že je nepochybné, že medzi navrhovateľkou a odporcom bola dňa 31.03.2010 platne uzatvorená Zmluva o pôžičke peňazí, v zmysle ktorej navrhovateľka poskytla odporcovi finančné prostriedky vo výške 10.000 eur, ktoré sa odporca zaviazal vrátiť do 30.06.2010. Súd mal objektívne preukázané, že odporca prevzal poskytnuté finančné prostriedky vo výške 10.000 eur, ktoré do dňa dohodnutého v zmluve nevrátil, čím sa dostal do omeškania. Uznaním dlhu a dohodou o jeho splatnosti zo dňa 04.10.2011 odporca uznal dlh čo do výšky a dôvodu a zaviazal sa zvyšnú časť dlhu vo výške 5.000 eur zaplatiť do 31.10.2011. Odporca neplnil ani v tejto lehote a bol vyzvaný na zaplatenie výzvami zo dňa 09.11.2011 a zo dňa 14.06.2012. Následne odporca plnil čiastočne úhradami vo výške 700 eur dňa 11.01.2012, 1.000 eur dňa 30.01.2012, 800 eur dňa 15.05.2012 a 500 eur dňa 21.12.2012. Z tohto dôvodu sa navrhovateľka domáha úhrady istiny vo výške 2.000 eur spolu s príslušenstvom k pohľadávke, a to úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.500 eur od 16.07.2012 do 21.12.2012 a zo sumy 2.000 eur od 22.12.2012 do zaplatenia. Vzhľadom na to, že navrhovateľka na základe zmluvy pôžičky peňazí zo dňa 31.03.2010 poskytla odporcovi peňažné plnenie, je odporca povinný toto plnenie navrhovateľke spolu s úrokmi z omeškania vrátiť, preto súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 2.000 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 2.500 eur od 16.07.2012 do 21.12.2012 a zo sumy 2.000 eur od 22.12.2012 do zaplatenia. Vzhľadom na skutočnosť že navrhovateľka si uplatňuje

výšku úrokov z omeškania 9 % ročne, ktorá nie je v súlade s výškou úrokov určenou podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a vykonávacím predpisom, súd priznal navrhovateľke úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne a v ostatnej časti úrokov z omeškania návrh zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 149 ods. 1 O.s.p. a navrhovateľke, ktorá mala neúspech len v nepatrnej časti (výška úrokov z omeškania) priznal náhradu trov konania v celkovej výške 585,88 eur, ktoré pozostávajú z náhrady zaplateného súdneho poplatku za návrh v sume 150 eur a trov právneho zastúpenia navrhovateľky v sume 435,88 eur podľa vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. za 4 úkony právnej služby po 101,25 eur, 2 x režijný paušál po 7,63 eur a 2 x režijný paušál po 7,81 eur.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie odporca z dôvodu, že súd prvého stupňa rozhodol na základe nedostatočného zisťovania skutkového stavu veci, lebo neurobil všetky úkony a neurobil všetko dokazovanie v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. a), f) O.s.p., keď nevypočul samotného odporcu ako i nepovažoval za ospravedlnenie rokovanie odporcu v danom čase na inom mieste, pričom hlavne toto má za následok druhotnú platobnú indispozíciu odporcu a preto navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. K odvolaniu odporca pripojil zmluvu o pôžičke zo dňa 03.01.2010 uzavretú medzi veriteľom Ing. F. P. a dlžníkom spoločnosťou COMCO Slovakia s.r.o., keď predmetom tejto zmluvy je 250.000,- eur.

K odvolaniu odporcu zaslala písomné vyjadrenie navrhovateľka prostredníctvom svojej právne zástupkyne a uviedla, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny a navrhuje ho potvrdiť vo všetkých výrokoch, nakoľko odvolanie odporcu nie je dôvodné. Dôvody odvolania uvádzané odporcom nie sú adekvátne, keď konanie na súde prvého stupňa sa vedie od 02.08.2012 a v priebehu tohto konania odporca neuviedol žiadne podstatné okolnosti, ktoré by spochybnili listinné dôkazy nasvedčujúce nepochybne skutkový stav ako ho zistil a v rozsudku konštatoval súd prvého stupňa. Ani v odpore proti platobnému rozkazu odporca neuviedol žiadny relevantný argument, ktorý by takto zistený skutkový stav spochybňoval, keď odporca nenamietal a nerozporoval svoj dlh voči navrhovateľke. Odporca predložil k svojmu odvolaniu zmluvu o pôžičke z 03.1.2010, podľa ktorej dňa 3.1.2010 požičal obchodnej spol. COMCO SLOVAKIA s.r.o. na 36 mesiacov sumu 250.000,- eur a o tri mesiace na to si požičal od navrhovateľky 10.000,- eur. Tento odporcom predložený dôkaz s predmetnou kauzou nesúvisí, avšak toto konanie odporcu nepreukazuje druhotnú platobnú neschopnosť odporcu, na ktorú sa odvoláva. Právna zástupkyňa navrhovateľky si zároveň uplatnila náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti trov konania vecne správny.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 9C/358/2012 je návrh navrhovateľky, ktorým sa domáha od odporcu zaplata sumy 2.500,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % bodov ročne zo sumy 5.000,- eur od 01.11.2011 do 11.01.2012, zo sumy 4.300,- eur od 12.01.2012 do 30.01.2012, zo sumy 3.300,- eur od 31.01.2012 do 15.05.2012, zo sumy 2.500,- eur od 16.05.2012 do zaplata.

Uznesením zo dňa 11. apríla 2013 Okresný súd Piešťany zastavil konanie o zaplata sumy 500,- eur a pripustil zmenu návrhu, na základe ktorej ďalej konal o návrhu: „, Odporca je povinný zaplatať navrhovateľke sumu 2.000,- eur spolu s 9 % úrokom z omeškania zo sumy 5.000,- eur od 01.11.2011 do 11.01.2012, zo sumy 4.300,- eur od 12.01.2012 do 30.01.2012, zo sumy 3.300,- eur od 31.01.2012 do 15.04.2012, zo sumy 2.500,- eur od 16.05.2012 do 21.012.2012, zo sumy 2.000,- eur od 22.12.2012 do zaplata, ktoré uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 13.07.2013.“

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti a v závislom výroku o trovách konania.

Odvolateľ odvolanie odôvodnil tým, že v konaní došlo k vadám, uvedeným v ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom účastníkovi konania sa podľa ustálenej judikatúry súdov zásadne rozumie taký závadný postup súdu, uplatnením ktorého dochádza k odňatiu tých práv, ktoré účastníkovi platné procesné právo (teda O. s. p. a iné s ním súvisiace právne predpisy) priznáva. K takémuto odňatiu (rozumej nerešpektovaniu) práv pritom môže dôjsť ako v priebehu konania vedúceho k vydaniu určitého rozhodnutia súdu, tak i samotným vydaním rozhodnutia (pokiaľ samozrejme takémuto rozhodnutiu možno vytykať nerešpektovanie konkrétneho procesného práva účastníka zaručeného mu Občianskym súdnym poriadkom). Jedným zo základných procesných práv účastníka vyplývajúcim dokonca zo základného zákona štátu je i právo na prejednanie každej veci účastníka v jeho prítomnosti spolu s poskytnutím mu možnosti vyjadriť sa aj k navrhovaným dôkazom, možnosti navrhovať dôkazy a napokon i možnosti vyjadrovať sa k už vykonaným dôkazom. Platné procesné právo síce zakotvuje aj prostriedky zabezpečujúce postup súdu v konaní (jeho spriechodnenie) i v prípadoch tzv. obštrukčných postupov účastníka (najmä pri vyhýbaní sa účastníka súdnemu konaniu), využitiu týchto prostriedkov však musí predchádzať starostlivé a dostatočne podrobné zisťovanie, či v konkrétnej veci ide práve o takýto prípad. Nemôže byť pritom žiadnej pochybnosti o tom, že postupom odnímajúcim účastníkovi reálnu možnosť konať pred súdom je nielen nepredvolanie účastníka na pojednávanie, ale i vykonanie pojednávania v neprítomnosti účastníka a rozhodnutie na ňom o veci samej bez toho, aby účastníkovi bola poskytnutá i možnosť zúčastniť sa vykonania časti dokazovania, či aspoň k výsledkom takto vykonaného dokazovania sa vyjadriť. Z hľadiska rešpektovania práv účastníka spomenutých už vyššie pritom vôbec nie je rozhodujúcou okolnosť reálneho (faktického) využitia týchto práv, ale len to, či mu bola poskytnutá (zo strany súdu) príležitosť tieto (práva) využiť. Právom účastníka súdneho konania je totiž tiež byť či ostať v konaní nečinným (hoc aj so všetkými z toho plynúcimi potenciálnymi dôsledkami), takéto právo voľby (medzi aktívnym uplatňovaním či hájením práv na jednej a pasivitou na druhej strane) je však vylúčené, ak o možnosti realizácie takéhoto práva voľby účastník preukázateľne nezískal vedomosť.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým sa znemožní

účastníkovi konania realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva (napr. právo zúčastniť sa na pojednávaní, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). Odňatie možnosti konať pred súdom je relevantné vtedy, ak išlo o postup nesprávny (uvažované z hľadiska zachovania postupu súdu určeného zákonom alebo ďalšími všeobecnými záväznými právnymi predpismi) a ak sa postup súdu prejavil v priebehu konania, a tiež pri rozhodovaní.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že postupom súdu prvého stupňa nedošlo k odňatiu možnosti odporcovi konať pred súdom.

Podľa ust. § 101 ods. 2 O.s.p., súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Podľa ust. § 119 ods. 1 O.s.p. 1, pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

Podľa ust. § 119 ods. 2 O.s.p., účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu, po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä:

a) dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania,

b) deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel,

c) ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Občiansky súdny poriadok upravujúci postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní ústavou zaručené právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní zabezpečuje tak, že ukladá súdu, ak zákon neustanovuje inak, nariadiť na prejednanie veci samej pojednávanie a predvolať naň účastníkov konania (§ 115 ods. 1 O.s.p.), a to tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať. Ak súd nariadi pojednávanie, môže vec prejednať v neprítomnosti riadne predvolaného účastníka len vtedy, ak účastník nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.).

Dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodňovaná žiadosť neprítomného účastníka o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.) posudzuje súd vždy podľa konkrétnych, individuálnych okolností prípadu. Či sú v tej - ktorej veci dôležité dôvody pre odročenie pojednávania dané, posudzuje súd a nie účastník konania. Existenciu dôležitého dôvodu môže súd preveriť len zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase posudzovania žiadosti účastníka o odročenie pojednávania.

Možnosť prejednať vec v neprítomnosti účastníka, resp. jeho zástupcu treba posudzovať vždy s ohľadom na všetky okolnosti daného prípadu, pričom treba mať na zreteli, že zúčastniť sa pojednávania v právnej veci pred súdom je nezadateľným právom účastníka konania, a to v každom štádiu postupného procesu, pokiaľ zákon neustanovuje inak, ak na tomto svojom práve účastník trvá. Zákon bližšie nešpecifikuje, čo treba považovať za dôležitý dôvod, danosť ktorého bráni súdu prejednať vec v neprítomnosti účastníka. V prejednávaní bola podaná žiadosť o odročenie pojednávania konateľom spol. COMCO SLOVAKIA s.r.o.- p. S. O. v ktorej uvádza, že z dôvodu zranenia konateľa spoločnosti a túto spoločnosť má zastupovať Ing. F. P. nebude možná prítomnosť na pojednávaní.

Obsahom základného práva účastníka konania na verejné prerokovanie veci v jeho prítomnosti a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom nie je povinnosť súdu vyhovieť akejkoľvek jeho žiadosti na odročenie pojednávania. Posúdenie opodstatnenosti „dôležitého dôvodu“ v každom konkrétnom prípade patrí výlučne do právomoci konajúceho súdu.

S poukazom na vyššie uvedené dospel odvolací súd k záveru, že postupom súdu prvého stupňa, ktorý vec prejednal a rozhodol napriek zaslanému ospravedlneniu konateľa spol. COMCO SLOVAKIA s.r.o., nedošlo postupom súdu k odňatiu možnosti odporcu konať pred súdom.

V prvom rade je potrebné uviesť, že zo strany odporcu nedošlo k riadnemu ospravedlneniu sa z neúčasti na pojednávaní dňa 18.9.2013, na ktoré mal riadne doručené predvolanie dňa 28.8.2013 aj spolu s poučením o jeho procesných právach, kde okrem iného bol poučený aj v zmysle ust. 119 O.s.p. Ospravedlnenie bolo doručené zo strany konateľa spol. COMCO SLOVAKIA s.r.o., ktorá spoločnosť však nie je účastníkom konania a preto správne súd prvého stupňa na toto ospravedlnenie neprihliadal.

Z obsahu spisu tak vyplýva, že predvolanie na nariadený termín pojednávania bolo odporcovi doručené včas, viac ako 5 dní pred termínom pojednávania. Väčšina procesných oprávnení a povinností účastníka v občianskom súdnom konaní sa realizuje na pojednávaní. Svoje oprávnenia môže účastník realizovať za predpokladu, že sa pojednávania zúčastní. Za odňatie možnosti konať pred súdom ako odvolací dôvod možno považovať iba odňatie práv spôsobené procesnou činnosťou súdu, nie opomenutím alebo pasivitou účastníka. Odporca sa pojednávania nezúčastnil z vlastného rozhodnutia a tým si sám zmaril možnosť realizovať na pojednávaní svoje procesné oprávnenia, a to najmä možnosť navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonávaným dôkazom a tvrdeniam protistrany, právo na poučenia v zmysle ust. § 118

ods. 2 O. s. p., ako aj v zmysle ust. § 120 ods. 4 O. s. p., ktoré sa realizujú spravidla na pojednávaní (vo vzťahu k prítomným účastníkom).

Keďže sa odporca pojednávania nezúčastnil sám z vlastného rozhodnutia, neospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní z vážnych dôvodov a nepožiadal o odročenie pojednávania, boli tak splnené zákonné podmienky na to, aby mohol súd ďalej konať v zmysle ust. § 101 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia, v prípade ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie a ani nepožiadá z dôležitého dôvodu o jeho odročenie, môže súd vec prejednať aj v neprítomnosti takého účastníka, keď prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že odporca v priebehu celého konania neoznačil a nepredložil súdu žiadne relevantné dôkazy v zmysle ust. § 120 ods. 1 O.s.p., ktoré by sponchybnili dôvodnosť uplatneného nároku navrhovateľky a preto správne súd prvého stupňa rozhodol v prejednávanej veci na základe toho skutkového stavu aký bol v čase jeho vyhlásenia, keď nepovažoval za potrebné v prejednávanej veci realizovať samotný výsluch odporcu. Tvrdenia odporcu o jeho druhotnej platobnej neschopnosti sú vo vzťahu k uplatnenej pohľadávke navrhovateľky právne irelevantné a preto ak súd prvého stupňa vyhovel návrhu navrhovateľky v celom rozsahu, rozhodol vecne správne.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, vychádzajúc z viazanosti odvolacieho súdu rozsahom a dôvodmi odvolania, na základe nezistenia iných väd konania pred súdom prvého stupňa, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti v súlade s ustanovením § 219 O.s.p. potvrdil, keď tento správne v súlade s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. rozhodol i o náhrade trov konania.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešnej navrhovateľke priznal náhradu trov konania s titulom trov právneho zastúpenia a to vo výške 109,06 eur titulom trov právneho zastúpenia za jeden úkon poskytnutej právnej pomoci a to podanie vyjadrenia k odvolaniu á 101,25 eur + režijný paušál á 7,81 eur.

Uvedený rozsudok bolo prijatý v senáte pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.